

INTUSSEN OP HET BINNENHOF

Wat er verandert in 2015

Welke voor advocaten relevante regelingen treden naar verwachting in 2015 in werking?
De stand van zaken in december 2014.

Marian Verburgh

1. RECHTSPRAKTIJK

WET POSITIE EN TOEZICHT ADVOCATUUR

STATUS Wetsvoorstel 32 382 (aanpassing van de Advocatenwet en enige andere wetten in verband met de positie van de advocatuur in de rechtsorde en herziening van het toezicht op advocaten (Wet positie en toezicht advocatuur) is op 1 oktober (Stb. 354) tot wet verheven.

INHOUD Het voorstel bevat onder veel meer: codificatie van de kernwaarden, invoering van tuchtregister, zwarte lijst en boete, verval van de WTBZ-begrotingsprocedure, invoering griffierecht en andere tuchtrechtelijke wijzigingen in de Advocatenwet. Daarnaast: een nieuwe regeling van het toezicht op de advocatuur, waarbij een college van toezicht de lokale dekens gaat controleren. Zie de Ordepagina's in dit nummer.

IN WERKING 1 januari 2015. Bepalingen inzake kwaliteitstoetsen.

BEOOGD per 1 januari 2016.

VERORDENING OP DE ADVOCATUUR

STATUS De Verordening op de advocatuur is op 4 december aanvaard door het college van afgevaardigden van de Nederlandse orde van advocaten.

INHOUD Twaalf bestaande verordeningen worden samengevoegd tot één verordening. Behalve de invoering van een kantoorklachtenregeling voor elke advocaat zijn er weinig grote inhoudelijke wijzigingen. Daarnaast zijn diverse lagere regelingen van de Orde samengevoegd tot één Regeling op de Advocatuur. Zie de Ordepagina's in dit nummer.

IN WERKING 1 januari 2015.

BESLUIT STELSELVERNIEUWING RECHTSBIJSTAND I

STATUS Ontwerpbesluit (wijziging van het Besluit eigen bijdrage rechtsbijstand en het Besluit vergoedingen rechtsbijstand 2000 in verband met de invoering van enige maatregelen in het kader van de stelselvernieuwing gesubsidieerde rechtsbijstand) is op 30 april voorgehangen bij de Tweede Kamer (31 753, nr. 82) en gepubliceerd op internetconsultatie.nl.

INHOUD Het Ontwerpbesluit (kortweg BSR I) is nog onderwerp van discussie in het parlement en bevat de volgende maatregelen:

1. herijking enkele strafrechtelijke forfaitaire vergoedingen;
2. verlaging vergoedingen in bewerkelijke strafzaken;
3. tijdelijke uitschakeling van verschillende jaarlijkse indexeringen;
4. generieke verlaging basisvergoeding rechtsbijstandsverleners, eerste tranche.

Doel van de gehele operatie Stelselvernieuwing Rechtsbijstand (31 753, nr. 89): een structurele bezuiniging per 2018 van 85,1 miljoen euro. Dat bedrag is opgebouwd uit de besparingen als gevolg van BSR I en eventueel II, het conceptvoorstel van Wet stelselvernieuwing rechtsbijstand (zie *Intussen op het Binnenhof, Advocatenblad* december 2014), een eventueel nader wetsvoorstel en van maatregelen waarvoor geen wetgeving nodig is.

Op 15 december zou in de Eerste Kamer een debat over rechtsbijstand plaatshebben, maar dit beleidsdebat is uitgesteld. De staatssecretaris beloofde de Tweede Kamer deze behandeling af te wachten, onzeker is daarmee of de beoogde inwerkingtreding van 1 januari wordt gehaald.

IN WERKING Beoogd 1 januari 2015.

VERHOOGING GRIFFIERECHTEN

STATUS Wetsvoorstel 33 757 (Wijziging van de Algemene wet bestuursrecht, de Wet griffierechten burgerlijke zaken en de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek in verband met aanpassing van griffierechten) is in behandeling bij de Tweede Kamer.

INHOUD Verhoging van de griffierechten met – aanvankelijk – gemiddeld 15 procent. Oorspronkelijk beoogde besparing: van 38 miljoen euro in 2014 tot 58 miljoen euro in 2018. Bij tweede nota van wijziging (33757, 8) heeft de staatssecretaris de bezuinigingen met 13 miljoen euro verzacht:

1. de verhoging van het lage griffierecht tarief in bestuurszaken in eerste aanleg wordt beperkt tot 2 procent (was 75 procent);
2. de verhogingen van het lage en het standaardtarief in bestuurszaken in hoger beroep en cassatie

worden gehalveerd (tot respectievelijk 30 procent en 15 procent);

3. een extra staffel wordt toegevoegd voor geringe civiele geldvorderingen;
4. voor civiele zaken met een financieel belang van 5 miljoen euro, tot 50 miljoen euro en van meer dan 50 miljoen euro worden extra staffels toegevoegd; het griffierecht in deze extra staffels wordt uitsluitend voor rechtspersonen verhoogd.

IN WERKING Beoogd in 2015.

NIEUWE GERECHTSDEURWAARDERSWET

STATUS Wetsvoorstel 34 047 (wijziging van de Gerechtshandhavingwet in verband met de evaluatie van het functioneren van de Koninklijke Beroepsorganisatie van Gerechtsdeurwaarders, alsmede de regeling van enkele andere onderwerpen in die wet) is in behandeling bij de Tweede Kamer.

INHOUD Nieuwe regels over wie als gerechtsdeurwaarder mag optreden en een sterker toezicht. De onafhankelijke positie van gerechtsdeurwaarders ten opzichte van klanten wordt bevorderd. De praktijk van het op freelancebasis werken door toegevoegd gerechtsdeurwaarders wordt onmogelijk gemaakt. Verder komt er een openbaar

register voor gerechtsdeurwaarders, zodat iedereen kan nagaan of ambtshandelingen bevoegd zijn verricht. Ook de nevenbetrokkingen van gerechtsdeurwaarders staan daarin. Het Bureau Financieel Toezicht oefent straks integraal, dus niet meer slechts financieel, toezicht uit. Bij een ernstig vermoeden van klachtwaardig handelen kunnen, naast de minister van Veiligheid en Justitie, in de toekomst ook het bestuur van de Koninklijke Beroepsorganisatie van Gerechtsdeurwaarders (KBvG) en het Bureau Financieel Toezicht de tuchtrechter vragen de betrokken gerechtsdeurwaarder direct te schorsen.

IN WERKING Beoogd 1 juli 2015.

WET MEDIATION

STATUS De wetsvoorstellen zijn in behandeling bij de Tweede Kamer.

INHOUD Het gaat om drie initiatiefwetsvoorstellen: Wet registermediator (33 722), Wet bevordering van mediation in het bestuursrecht (33 727) en Wet bevordering van mediation in het burgerlijk recht (33 723). VVD-Kamerlid Ard van der Steur wil mediation in het bestuurs- en civiel recht bevorderen, een register plus tuchtrecht voor mediators invoeren en hun verschoningsrecht waarborgen.

IN WERKING Beoogd in 2015.

2. STRAFRECHT

UITBREIDING GRONDEN VOORLOPIGE HECHTENIS

STATUS Wetsvoorstel 33 360 (Wijziging van het Wetboek van Strafvordering in verband met de uitbreiding van de gronden voor voorlopige hechtenis) is op 14 mei 2014 (*Stb.* 176) tot wet verheven.

INHOUD De wet voegt aan het Wetboek van Strafvordering gronden voor voorlopige hechtenis toe: bij verdenking van openlijke geweldpleging, brandstichting, bedreiging, (zware) mishandeling of vernieling in de publieke ruimte of tegen personen met een publieke taak. Denk aan uitgaansgeweld, misdrijven tijdens evenementen zoals voetbalwedstrijden, concerten, dansfeesten en oudejaarsvieringen, in het openbaar vervoer, op stations, dicht

bij winkels of uitgaansgelegenheden. Berechting van het misdrijf moet via snelrecht binnen zeventien dagen en vijftien uren plaatsvinden.

IN WERKING 1 januari 2015.

WIJZIGING WOTS

STATUS Wet van 25 juni 2014 (*Stb.* 240) tot wijziging van de Wet overdracht tenuitvoerlegging strafvonnissen in verband met aanvulling van de bepaling over de procedure van voortgezette tenuitvoerlegging.

INHOUD Dit wetsvoorstel verbetert de procedure van onmiddellijke tenuitvoerlegging (de zogenaamde voortgezette tenuitvoerlegging) van een in ander land opgelegde vrijheidsbenemende sanctie in de Wet overdracht tenuitvoerlegging strafvonnissen (WOTS). Hierdoor

kunnen Nederlanders die een gevangenisstraf hebben gekregen in het buitenland onder bepaalde voorwaarden hun straf in Nederland uitzitten.

IN WERKING Beoogd 1 januari 2015.

ROOKVERBOD IN DE HELE HORECA

STATUS Wetsvoorstel 33 791 (Verduidelijking van de rookverboden in de Tabakswet, met inbegrip van een algemeen rookverbod in de horeca) is op 5 november 2014 (Stb. 447) tot wet verheven.

INHOUD Ook in een klein café zonder personeel is roken niet meer toegestaan. Als gevolg van een uitspraak van de Hoge Raad is het rookverbod voor kleine cafés op 10 oktober 2014 feitelijk al in werking getreden.

IN WERKING beoogd 1 januari 2015.

HENNEPTEELT

STATUS Wetsvoorstel 32 842 (wijziging van de Opiumwet in verband met de strafbaarstelling van handelingen ter voorbereiding of vergemakkelijking van illegale hennep-teelt) is op 12 november 2014 (Stb. 444) tot wet verheven.

INHOUD Alle handelingen die illegale hennep-teelt voorbereiden en bevorderen worden strafbaar, met een gevangenisstraf tot drie jaar of een geldboete.

IN WERKING Beoogd 1 januari 2015.

STRAFVERHOOGING WITWASSEN EN ANDERE FINANCIËEL-ECONOMISCHE CRIMINALITEIT

STATUS Wetsvoorstel 33 685 (Wijziging van het Wetboek van Strafrecht, het Wetboek van Strafvordering en de Wet op de economische delicten met het oog op het vergroten van de mogelijkheden tot opsporing, vervolging, alsmede het voorkomen van financieel-economische criminaliteit (verruiming mogelijkheden bestrijding financieel-economische criminaliteit)) is op 19 november 2014 (Stb. 445) tot wet verheven.

INHOUD Er komen hogere straffen voor witwassen en corruptie. De strafbaarstelling van misbruik van subsidiegeld wordt verruimd en de maximale boete voor bedrijven wordt verhoogd en meer afhankelijk van de jaaromzet. Verder komt er een snellere procedure om te beoordelen of advocaten of notarissen zich bij inbeslagname in het kader van een opsporingsonderzoek terecht beroepen op hun verschoningsrecht.

IN WERKING Beoogd 1 januari 2015.

RECHT OP INFORMATIE IN STRAFPROCEDURES

STATUS Wetsvoorstel 33 871 (implementatie van richtlijn nr. 2012/13/EU van het Europees Parlement en de Raad van 22 mei 2012 betreffende het recht op informatie in strafprocedures (PbEU L 142)) is op 5 november 2014 (Stb. 433) tot wet verheven.

INHOUD De wet implementeert de richtlijn, die minimumregels geeft met betrekking tot het recht op informatie van verdachten:

- informatie over bepaalde strafvorderlijke rechten
- informatie over het strafbare feit en de tenlastelegging
- informatie uit het strafdossier.

Aangehouden verdachten krijgen straks op het politiebureau een aangevulde 'Salduz-folder'.

De implementatietermijn verstreek op 2 juni 2014, maar verdachten kunnen zich direct op de richtlijn beroepen.

IN WERKING Onbekend.

INTENSIEF TOEZICHT TERUGKERENDE GEWELDS- EN ZEDENDELINQUENTEN

STATUS Wetsvoorstel 33 816 (langdurig toezicht, gedragsbeïnvloeding en vrijheidsbeperking) is in behandeling bij de Eerste Kamer.

INHOUD Wijziging van het Wetboek van Strafrecht en Wetboek van Strafvordering. De maximale duur van de voorwaardelijke beëindiging van de verpleging van overheidswegen vervalft, de proeftijden van de voorwaardelijke invrijheidstelling worden langer en de wet voert een gedragsbeïnvloedende en vrijheidsbeperkende maatregel in voor tbs'ers en zeden- en geweldsdelinquenten.

IN WERKING Beoogd 1 juli 2015.

HERZIENING STRAFBAARSTELLING FAILLISEMENTSFAUDE

STATUS Wetsvoorstel 33 994 (wijziging van het Wetboek van Strafrecht, het Wetboek van Strafvordering en de Wet op de economische delicten met het oog op het verbeteren van de mogelijkheden tot opsporing en vervolging, alsmede het voorkomen van faillissementsfraude (herziening strafbaarstelling faillissementsfraude)) is in behandeling bij de Tweede Kamer.

INHOUD Verruiming van de strafrechtelijke mogelijkheden om effectiever en harder op te treden tegen frauduleuze faillissementen. Zo staat er straks twee jaar cel op overtreding van de administratieplicht bij faillissement.

IN WERKING Beoogd 1 juli 2015.

BRONBESCHERMING IN STRAFZAKEN

STATUS Wetsvoorstel 34 032 (Wijziging van het Wetboek van Strafvordering tot vastlegging van het recht op bronbescherming bij vrije nieuwsgaring (bronbescherming in strafzaken)) is op 17 september ingediend bij de Tweede Kamer.

INHOUD Het recht van journalisten (en andere publicisten) om hun bron te beschermen wordt wettelijk vastgelegd. Zij hoeven als getuige in een strafzaak geen vragen te beantwoorden over de identiteit van hun bron, behalve als daardoor aan een zwaarderwegend maatschappelijk belang onevenredig grote schade zou worden toegebracht. De rechter bepaalt uiteindelijk of het beroep op bronbescherming terecht was. Voor de toepassing van strafvorderlijke dwangmiddelen tegen journalisten is voortaan een voorafgaande machtiging van de rechter-commissaris vereist.

De wetswijziging is het gevolg van een aantal arresten van het EHRM.

IN WERKING Beoogd 1 juli 2015.

HERZIENING TENUITVOERLEGGING STRAFRECHTELIJKE BESLISSINGEN

STATUS Wetsvoorstel 34 086 (Wijziging van het Wetboek van Strafrecht, het Wetboek van Strafvordering en enige andere wetten in verband met een herziening van de wettelijke regeling van de tenuitvoerlegging van strafrechtelijke beslissingen (Wet herziening tenuitvoerlegging strafrechtelijke beslissingen)) is 21 november ingediend bij de Tweede Kamer.

INHOUD Dit is de eerste stap naar een algehele herziening van het Wetboek van Strafvordering (Sv). Alle regels over tenuitvoerlegging komen in een nieuw Boek 6 Sv. Ook wordt 'elektronische betekening' mogelijk. De minister (in plaats van het OM) wordt direct verantwoordelijk voor de tenuitvoerlegging.

IN WERKING Gefaseerd, beoogd vanaf 1 juli 2015.

HUISELIJK GEWELD

STATUS Wetsvoorstel 34 039 (Uitvoering van het op 11 mei 2011 te Istanbul tot stand gekomen Verdrag van de Raad van Europa inzake het voorkomen en bestrijden van geweld tegen vrouwen en huiselijk geweld (Trb. 2012, 233)) is in behandeling bij de Tweede Kamer.

INHOUD De Nederlandse wetgeving wordt op drie punten aangepast: de verjaringsregeling van artikel 71 van het Wetboek van Strafrecht, de strafbaarstelling van voorbereiding van huwelijksdwang en een aanvulling van de Uitleveringswet.

IN WERKING Beoogd 1 juli 2015.

SPREEKRECHT SLACHTOFFERS

STATUS Wetsvoorstel 34 082 (Wijziging van het Wetboek van Strafvordering ter aanvulling van het spreekrecht van slachtoffers en nabestaanden in het strafproces en wijziging van de Wet schadefonds geweldsmisdrijven ter uitbreiding van de mogelijkheid van uitkering aan nabestaanden) is op 12 november ingediend bij de Tweede Kamer.

INHOUD Dit wetsvoorstel verruimt de omvang van het spreekrecht van het slachtoffer tijdens het strafproces en versterkt de mogelijkheden tot toekenning van een tegemoetkoming aan nabestaanden van een verkeersmisdrijf.

IN WERKING Beoogd 1 juli 2015.

PASSAGEGEGEVENS VOERTUIGEN IN KENTEKENREGISTER

STATUS Wetsvoorstel 33 542 (Wijziging van het Wetboek van Strafvordering in verband met de regeling van het vastleggen en bewaren van kentekengegevens door de politie) is in behandeling bij de Tweede Kamer.

INHOUD Passagegegevens als kenteken, locatie, tijdstip en foto van een voertuig kunnen worden vastgelegd en bewaard in een kentekenregister. Het zijn gegevens van passerende voertuigen die op dat moment niet direct nodig zijn voor een politieonderzoek; de gegevens uit het register mogen binnen vier weken gebruikt worden bij de opsporing van een specifiek misdrijf en voor de aanhouding van voortvluchtige personen. De naam van de persoon op wiens naam het kenteken staat, wordt

alleen bekend als in een concrete zaak naar een specifiek kenteken in het kentekenregister wordt gezocht.

Het wetsvoorstel wordt aangepast naar aanleiding van een uitspraak (C-293/12 en C294/12) van het Hof van Justitie van de Europese Unie, waarin de richtlijn datarententie ongeldig werd verklaard.

IN WERKING Beoogd 1 juli 2015.

VERLIES NEDERLANDERSCHAP BIJ TERRORISTISCHE ACTIVITEITEN

STATUS Wetsvoorstel 34 016 (R2036) (Wijziging van de Rijkswet op het Nederlanderschap ter verruiming van de mogelijkheden voor het ontnemen van het Nederlanderschap bij terroristische misdrijven) is in behandeling bij de Tweede Kamer.

INHOUD Deelname aan een terroristische organisatie leidt automatisch tot verlies van het Nederlanderschap. Dit ter uitvoering van de motie-Dijkhoff (VD) (29754, nr. 224). Er

moet wel een onherroepelijke strafrechtelijke veroordeling zijn. Nu is verlies van rechtswege alleen mogelijk als iemand vrijwillig dienst neemt in het leger van een vijandige staat.

IN WERKING Beoogd 1 juli 2015.

VOETBALVANDALISME

STATUS Wetsvoorstel 33 882 (Wijziging van de Gemeentewet en het Wetboek van Strafrecht ter aanscherping van de maatregelen ter bestrijding van voetbalvandalisme en ernstige overlast) is in behandeling bij de Tweede Kamer.

INHOUD Wijziging van de artikelen 172a Gemeentewet en 38v Wetboek van Strafrecht. De wet wordt aangescherpt mede naar aanleiding van de evaluatie van de Wet maatregelen bestrijding voetbalvandalisme en ernstige overlast (de Wet mbveo of 'Voetbalwet').

IN WERKING Beoogd in 2015.

3. BESTUURSRECHT

BESTUURLIJKE BOETE WONINGWET

STATUS Wetsvoorstel 33 798 (Wijziging van de Woningwet in verband met het versterken van het handhavingsinstrumentarium) is op 4 juni 2014 (Stb. 249) tot wet verheven.

INHOUD Invoering van betere handhavingsinstrumenten in situaties dat eigenaren niets doen aan de staat van gebouwen en terreinen. Er komt een bestuurlijke boete in de Woningwet. De maatregel tot beheerovername wordt gewijzigd, waardoor een gebouw niet meer eerst hoeft te worden gesloten. De Tweede Kamer heeft verder een amendement tot streng optreden tegen huisjesmelkerij aangenomen.

IN WERKING 1 januari 2015.

WMO 2015

STATUS Wetsvoorstel 33 841 (regels inzake de gemeentelijke ondersteuning op het gebied van zelfredzaamheid, participatie, beschermd wonen en opvang (Wet maatschappelijke ondersteuning 2015)) is op 9 juli 2014 (Stb. 280) tot wet verheven.

INHOUD De gemeenten worden verantwoordelijk voor het ondersteunen van de zelfredzaamheid en participatie van mensen met een beperking, chronische psychische of psychosociale problemen. De bedoeling is dat men zo lang mogelijk in de eigen leefomgeving blijft. De gemeenten verzorgen zonodig beschermd wonen en opvang.

IN WERKING Deels 19 juli 2014, deels 1 januari 2015 (zie Stb. 2014, 281). Uitvoeringsbesluit Wmo 2015: 1 januari 2015.

WET LANGDURIGE ZORG

STATUS Wetsvoorstel 33 891 (regels inzake de verzekering van zorg aan mensen die zijn aangewezen op langdurige zorg (Wet langdurige zorg)) is op 2 december door de Eerste Kamer aanvaard.

INHOUD De Wet langdurige zorg (Wlz) vervangt de huidige Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten (AWBZ) en vormt het (voorlopig) sluitstuk van de in het regeerakkoord voziene herziening van de langdurige zorg. De reikwijdte van de Wlz is beperkter dan die van de

AWBZ omdat grote delen van de AWBZ worden overgeheveld naar de nieuwe Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo 2015), de Zorgverzekeringswet (Zvw) en de Jeugdwet.

IN WERKING 1 januari 2015.

JEUGDWET

STATUS Wetsvoorstel 33 684 (Regels over de gemeentelijke verantwoordelijkheid voor preventie, ondersteuning, hulp en zorg aan jeugdigen en ouders bij opgroei- en opvoedingsproblemen, psychische problemen en stoornissen (Jeugdwet)) is op 1 maart 2014 (*Stb.* 105) tot wet verheven.

INHOUD De gemeenten worden verantwoordelijk voor het leveren van alle jeugdhulp. Daarnaast wordt het wettelijk recht op zorg (aanspraak) omgevormd naar een voorzieningsplicht voor gemeenten (voorziening), net als bij de Wmo.

IN WERKING Deels voor, deels op 1 januari 2015. Zie *Stb.* 2014, 443, dat ook de inwerkingtreding regelt van de Invoeringswet Jeugdwet (33 983) en het Besluit Jeugdwet.

INVOERINGSWET PARTICIPATIEWET

STATUS Wetsvoorstel 33 161 (wijziging van de Wet werk en bijstand, de Wet sociale werkvoorziening, de Wet werk en arbeidsondersteuning jonggehandicapten en enige andere wetten gericht op bevordering deelname aan de arbeidsmarkt voor mensen met arbeidsvermogen en harmonisatie van deze regelingen (Invoeringswet Participatiewet)) is op 2 juli 2014 (*Stb.* 270) tot wet verheven.

INHOUD Doel van de wet is om zo veel mogelijk mensen met en zonder arbeidsbeperking aan de slag te helpen. Gemeenten gaan de wet uitvoeren. De oorspronkelijke citeertitel 'Invoeringswet Wet werken naar vermogen' is later veranderd in 'Invoeringswet Participatiewet'. Het wetsvoorstel (33 161) werd in de Kamer gezamenlijk behandeld met wetsvoorstel 33 801 (zie hiervoor). Tijdens de Kamerbehandeling werd wetsvoorstel 33 801 ook wel wetsvoorstel 'WWB maatregelen' genoemd en wetsvoorstel Invoeringswet Participatiewet (33 161) vaak 'Participatiewet'. Om de verwarring compleet te maken krijgt de Wet werk en bijstand (WWB) ingevolge artikel M van

de Invoeringswet Participatiewet per 1 januari als nieuwe citeertitel: 'Participatiewet'.

IN WERKING Deels voor, deels op en deels na 1 januari 2015. Zie *Stb.* 2014, 271 en 443, met toelichting.

HERVORMING KINDREGELINGEN

STATUS Wetsvoorstel 33 716 (wijziging van de Algemene Kinderbijslagwet, de Wet op het kindgebonden budget, de Wet werk en bijstand, de Wet inkomstenbelasting 2001, de Wet studiefinanciering 2000 en enige andere wetten in verband met hervorming en versobering van de kindregelingen (Wet hervorming kindregelingen)) is op 25 juni 2014 (*Stb.* 227) tot wet verheven.

INHOUD Ouders krijgen in het nieuwe stelsel te maken met maximaal vier in plaats van elf regelingen: de kinderbijslag, het kindgebonden budget, de combinatiekorting en de kinderopvangtoeslag. In totaal blijven er vijf regelingen bestaan. Het in stand houden van de gratis schoolboeken loopt echter via de scholen en niet in een directe regeling naar ouders.

IN WERKING Deels voor, deels op en deels na 1 januari 2015. Zie *Stb.* 2014, 228 en 271, met toelichting.

NIEUWE BIJSTANDSWET

STATUS Wetsvoorstel 33 801 (wijziging van de Wet werk en bijstand en enkele andere socialezekerheidswetten (Wet maatregelen Wet werk en bijstand en enkele andere wetten)) is 2 juli 2014 (*Stb.* 269) tot wet verheven.

INHOUD De regels voor bijstandsgerechtigden veranderen. De bijstand dient volgens de regering als vangnet en moet eraan bijdragen dat mensen weer aan het werk gaan.

IN WERKING Deels 1 januari 2015, deels later. Zie *Stb.* 15 juli 2014, 271, met toelichting.

VERDERE VERLAGING TOPINKOMENS

STATUS Wetsvoorstel 33 978 (Aanpassing van de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector in verband met de verlaging van het wettelijke bezoldigingsmaximum van 130 procent naar 100 procent van de bezoldiging van een minister (Wet verlaging bezoldigingsmaximum WNT)) is in behandeling

bij de Eerste Kamer. Plenaire behandeling voorzien in januari 2015.

INHOUD De wet verlaagt de betreffende topinkomens verder tot 100 procent van een ministersalaris, met afbouwregeling voor bestaande gevallen. Dit is de eerste stap ter uitvoering van een voornemen uit het regeerakkoord. Bij de tweede stap, waarover de regering nog gaat overleggen met het veld, gaat het plafond niet alleen voor bestuurders maar voor alle functionarissen gelden.

IN WERKING Verwacht begin 2015.

PROFESSIONALISERING JEUGDZORG

STATUS Wetsvoorstel 33 619 (aanpassingen van de Wet op de jeugdzorg en enkele andere wetten ten behoeve van de professionalisering van de jeugdzorg) is op 21 mei 2014 (*Stb.* 220) tot wet verheven.

INHOUD Invoering van een wettelijk stelsel van professionalisering (opleidingseisen, register en tucht recht) voor beroepsbeoefenaren in de jeugdzorg. Betreft niet alleen de bureaus jeugdzorg, de zorgaanbieders, bedoeld in de Wet op de jeugdzorg, de raad voor de kindbescherming en de Stichting Nidos, maar ook alle justitiële jeugdinrichtingen en Bureaus Halt.

IN WERKING Beoogd in 2015.

FLEXIBEL CAMERATOEZICHT ('DRONES')

STATUS Wetsvoorstel 33 582 (Wijziging van de Gemeentewet in verband met de verruiming van de bevoegdheid van de burgemeester tot de inzet van cameratoezicht) is in behandeling bij de Eerste Kamer.

INHOUD Het wetsvoorstel voegt aan de Gemeentewet de mogelijkheid toe van mobiel cameratoezicht. Daardoor krijgt de burgemeester de bevoegdheid om in een specifiek gebied voor een bepaalde periode cameratoezicht in te zetten.

IN WERKING Beoogd in 2015.

NORMALISERING RECHTSPPOSITIE AMBTENAREN

STATUS Initiatiefwetsvoorstel 32 550 van de Kamerleden Van Weyenberg (D66) en Van Hijum (CDA) (Wet normalisering rechtspositie ambtenaren) is in behandeling bij de Eerste Kamer.

INHOUD Het voorstel wijzigt de Ambtenarenwet (maar schaft deze niet af) en een aantal andere wetten. Doel: een zo groot mogelijke eenvormigheid tussen de rechtspositie van ambtenaren en werknemers in de private sector. Ook ambtenaren krijgen een tweezijdige arbeidsovereenkomst en privaatrechtelijke rechtsbescherming. Het eigen karakter van het ambtenaarschap en de benaming 'ambtenaar' blijven.

IN WERKING Beoogd in 2015.

4. PRIVAATRECHT

WET WERK EN ZEKERHEID

STATUS Wetsvoorstel 33 818 (Wijziging van verschillende wetten in verband met de hervorming van het ontslagrecht, wijziging van de rechtspositie van flexwerkers en wijziging van verschillende wetten in verband met het aanpassen van de Werkloosheidswet, het verruimen van de openstelling van de Wet inkomensvoorziening oudere werklozen en de beperking van de toegang tot de Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk

arbeidsongeschikte werkloze werknemers (Wet werk en zekerheid) is op 14 juni 2014 (*Stb.* 216) tot wet verheven.

INHOUD De wet bevat drie hoofdonderdelen:

1. *Verbetering rechtspositie flexwerkers* (in werking 1 januari 2015)

Flexwerkers krijgen na twee (was drie) jaar een vast dienstverband. Tijdelijke contracten van maximaal zes maanden mogen geen proeftijd bevatten. Dat geldt ook voor een aansluitend contract. In tijdelijke contracten mag alleen in bijzondere omstandigheden een concurrentiebeding staan. Bij een contract voor bepaalde tijd van zes

maanden of langer dat automatisch eindigt, moet de werkgever uiterlijk een maand voor het einde van het contract schriftelijk aan de werknemer berichten of het wordt verlengd (aanzegplicht).

2. Herziening ontslagrecht en ketenbepaling (in werking 1 juli 2015)

Er komt één vaste procedurele route: ontslag om bedrijfs-economische redenen en wegens langdurige arbeidsongeschiktheid gaat altijd via het UWV en ontslag om andere redenen gaat via de kantonrechter. Werknemers die ten minste twee jaar in dienst zijn geweest, krijgen recht op een transitievergoeding (voor bijvoorbeeld omscholing). Voor kleine bedrijven komt er een overgangstermijn: zij mogen tot 2020 een lagere ontslagvergoeding betalen als zij personeel gedwongen moeten ontslaan vanwege een slechte financiële situatie. De ontslagvergoeding wordt maximaal 75.000 euro of – als dat meer is – een jaarsalaris. Het Buitengewoon Besluit Arbeidsverhoudingen 1945 vervalt met ingang van 1 juli 2015, met uitzondering van de artikelen 1, 2 en 8. Op 1 april 2016 moet een Calamiteitenregeling van kracht worden.

3. Inkorting WW (in werking stapsgewijs 2016–2019)

De maximale wettelijke duur van de WW wordt van 1 januari 2016 tot 2019 stapsgewijs teruggebracht van 38 naar 24 maanden. Bij cao kan de duur weer tot maximaal 38 maanden worden aangevuld. Van mensen die langer dan een halfjaar in de WW zitten, wordt verwacht dat ze al het beschikbare werk aanvaarden. Het loon wordt zo nodig aangevuld tot WW-niveau.

IN WERKING Op verschillende data. Zie hiervoor en *Stb.* 2014, 274.

ARBITRAGE

STATUS Wetsvoorstel 33 611 (wijziging van Boek 3, Boek 6 en Boek 10 van het Burgerlijk Wetboek en het Vierde Boek van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering in verband met de modernisering van het Arbitragerecht) is op 2 juni 2014 (*Stb.* 200) tot wet verheven.

INHOUD De regels voor arbitrage worden gemoderniseerd. Zo mogen processtukken straks worden gemaild en hoeft een vonnis niet meer bij de rechtbank te worden gedeponeerd. Partijen mogen zelf procedureafspraken maken, bijvoorbeeld inzake bewijsvoering en hoger beroep. Het gerechtshof beslist straks in enige instantie over

vernietiging van een arbitraal vonnis. De consument krijgt een maand bedenktijd om te kiezen tussen arbitrage en de gewone rechter. De modernisering is onderdeel van de Innovatieagenda rechtsbestel van het kabinet.

IN WERKING 1 januari 2015.

AFSCHAFVEN GESCHRIFTENBESCHERMING

STATUS Wetsvoorstel 33 800 (wijziging van de Auteurswet in verband met de afschaffing van bescherming van geschriften zonder oorspronkelijk karakter of persoonlijk stempel van de maker) is op 14 november 2014 (*Stb.* 428) tot wet verheven.

INHOUD In de Auteurswet wordt de bescherming van niet-oorspronkelijke geschriften afgeschaft. Denk aan (standaard)advertenties, telefoongidsen, catalogi, dienstregelingen, theaterprogramma's en gebruiksaanwijzingen. De bescherming vervalt ook voor databanken die geen auteursrechtelijke bescherming of sui generis-bescherming (enige in zijn soort) genieten. Voortaan vallen alleen werken van letterkunde, wetenschap of kunst, met een eigen oorspronkelijk karakter en een persoonlijke stempel van de maker onder het auteursrecht.

IN WERKING 1 januari 2015.

EXECUTORIALE VERKOOP HUIZEN TOEGANKELIJK

STATUS Wetsvoorstel 33 484 (wijziging van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering en het Burgerlijk Wetboek in verband met het transparanter en voor een breder publiek toegankelijk maken van de executoriale verkoop van onroerende zaken) is op 1 oktober 2014 (*Stb.* 352) tot wet verheven.

INHOUD Particulieren kunnen straks bij de gedwongen verkoop van een huis een bod doen via internet. De ontruimingstermijn gaat van maximaal één jaar naar drie maanden en het wordt makkelijker om onrechtmatige bewoners te verwijderen. Bepaalde proceshandelingen kunnen voortaan niet alleen door een advocaat maar ook door een notaris worden verricht.

IN WERKING 1 januari 2015.

LIQUIDITEITSVEREISTEN BELEGGINGSONDERNEMINGEN

STATUS Implementatiewet richtlijn en verordening kapitaalvereisten (Stb. 2014, 253) en Implementatiebesluit richtlijn en verordening kapitaalvereisten (Stb. 2014, 303).

INHOUD Wet en besluit zijn in werking getreden per 1 augustus 2014, met uitzondering van artikel VIII van de wet en artikel VI van het besluit. Die artikelen bevatten de wijzigingen van de liquiditeitsvereisten voor beleggingsondernemingen.

IN WERKING Artikel VIII en VI als bedoeld: 1 januari 2015.

CURATELE, BESCHERMINGSBEWIND EN MENTORSCHAP

STATUS Wet van 16 oktober 2013 tot wijziging van enige bepalingen van Boek 1 van het Burgerlijk Wetboek inzake curatele, onderbewindstelling ter bescherming van meerderjarigen en mentorschap ten behoeve van meerderjarigen en enige andere bepalingen (Wet wijziging curatele, beschermingsbewind en mentorschap) (Stb. 414).

INHOUD Om benoemd te worden tot curator, bewindvoerder of mentor moet men aan wettelijke kwaliteitseisen voldoen. De kantonrechter oordeelt bij benoeming over de geschiktheid en een externe accountant moet elk jaar verklaren dat betrokkene nog aan de kwaliteitseisen voldoet.

Eerst konden alleen natuurlijke personen curator of mentor zijn, nu ook rechtspersonen. Rechtspersonen konden al bewindvoerder zijn.

IN WERKING Gefaseerd vanaf 2014. De bepalingen over beloning worden 1 januari 2015 van kracht.

HERSCHIKKING EEX-VERORDENING (BRUSSEL I-VERORDENING)

STATUS Verordening (EU) nr. 1215/2012 van het Europees parlement en de Raad van 12 december 2012 betreffende de rechterlijke bevoegdheid, de erkenning en de tenuitvoerlegging van beslissingen in burgerlijke en handelszaken (herschikking) (Pb EU L 351).

INHOUD Het wordt makkelijker om vonnissen uit een andere lidstaat ten uitvoer te leggen. Een exequatur is niet meer vereist. De rechtsmiddelen blijven wel globaal

hetzelfde. De verordening is in Nederland uitgewerkt in de Uitvoeringswet EU-executieverordening en Verdrag van Lugano (Stb. 2014, 40). De 'herschikte' verordening is op 10 januari 2013 in werking getreden, merendeels per 10 januari 2015 van toepassing en is algeheel verbindend en rechtstreeks toepasselijk in alle lidstaten (behalve Denemarken).

VAN TOEPASSING 10 januari 2015.

WFM 2015/BELEGGINGSZAKEN NAAR RECHTBANK AMSTERDAM

STATUS Wetsvoorstel 33 918 (wijziging van de Wet op het financieel toezicht en enige andere wetten op het terrein van de financiële markten (Wijzigingswet financiële markten 2015)) is op 19 november 2014 (Stb. 472) tot wet verheven.

INHOUD Invoering van tuchtrecht en eed of belofte voor alle bankmedewerkers. Verder wordt in artikel 4:67 Wft een uitspraak van het Hof van Justitie van de Europese Unie over vrije advocaatkeuze bij rechtsbijstandsverzekeringen gecodificeerd. Een nieuw artikel 1:23a Wft maakt de Rechtbank Amsterdam exclusief bevoegd in bepaalde beleggingszaken.

IN WERKING Beoogd 1 januari 2015. Inwerkingtreding van artikel 1:23a Wft voorlopig uitgesteld.

CIVIELRECHTELIJK BESTUURSVERBOD

STATUS Wetsvoorstel 34 011 (wijziging van de Faillissementswet in verband met de invoering van de mogelijkheid van een civielrechtelijk bestuursverbod (Wet civielrechtelijk bestuursverbod)) is in behandeling bij de Tweede Kamer.

INHOUD Een bestuurder met een civielrechtelijk bestuursverbod mag maximaal vijf jaar geen rechtspersoon besturen. Dat moet voorkomen dat frauduleuze bestuurders na een faillissement hun activiteiten via omwegen en met nieuwe rechtspersonen voortzetten. De officier van justitie of de curator kan de rechter vragen een bestuursverbod uit te spreken.

Het voorstel is onderdeel van het wetgevingsprogramma Herijking Faillissementsrecht (Kamerstukken II 2012-13, 29 911, nr. 74). Daarvan zijn het Wetsvoorstel civielrechtelijk bestuursverbod en het Wetsvoorstel herziening strafbaarstelling faillissementsfraude (33 994; zie hiervoor) al bij de Tweede Kamer ingediend. De rest verkeert nog in verschillende voorstadia.

IN WERKING Beoogd 1 juli 2015.